

Bijbelstudie over de Bijbelboeken 1 en 2 SAMUËL

Keerpunt in de geschiedenis. De man naar Gods hart.

Handelingen 13:22

.... en nadat Hij deze (Saul) verworpen had, verwekte Hij hun David als koning, wie Hij ook dit getuigenis gaf: *Ik heb David, de zoon van Isai, gevonden, een man naar mijn hart, die al mijn bevelen zal volbrengen.*

Waar zal het over gaan?

Hieronder is een algemene inleiding geschreven over het Bijbelboek 1 en 2 Samuël. Maar wat tijdens de cursusavonden vooral zal worden benadrukt is de geestelijke kant van het Bijbelboek, m.a.w. wat kan ik er mee in mijn eigen leven? Misschien wordt het ook een keerpunt in uw geschiedenis....

Korte inleiding op de Bijbelboeken 1 en 2 Samuël:

ALGEMEEN

In de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, vormen 1 en 2 Samuël samen met 1 en 2 Koningen één boek dat 'Het boek van het koningschap' wordt genoemd. Dat het in de boeken Samuël ook om het koningschap gaat, blijkt wel uit het feit dat al vanaf 1 Samuël 8 de koning op de voorgrond staat.

Aan het einde van het boek Richteren ontbreekt de koning en wordt er een opening geboden om dan juist uit te gaan zien naar een koning en uiteindelijk naar DE Koning, Jezus Christus.

(Richt.21:25 *in die dagen was er geen koning in Israël*).

Het laatste woord van het boek Ruth is de naam van David, en juist over David gaat het in 1 en 2 Samuël.

De grootste daad van alle daden die we van Samuël in dit boek vinden, is de zalving van David. De boeken die zijn naam dragen, zijn de boeken die in werkelijkheid gaan over de ware David, de grote Zoon van David, de Gezalfde, Christus zelf (1Sam. 2:35).

TIJDVAK

De tijd van handeling in 1 en 2 Samuël is de overgangsperiode tussen richterentijd en koningentijd. Deze boeken nemen de geschiedenis van de theocratie weer op waar die was afgebroken in het boek Richteren (d.w.z. ten tijde van de Filistijnse overheersing). Zij geven de voortzetting ervan tot aan de theocratie welke David weer instelde.

BOODSCHAP

Het hoofdthema is Gods trouw aan zijn beloften. Bij alle ontrouw van Israëls geestelijke en politieke leiders blijft deze steeds ongeschokt. Dat is de reden waarom God de ontrouwe priester (Eli) en de ontrouwe koning (Saul) vervangt door een getrouwe priester en koning (Samuël en David).

INDELING van 1 en 2 Samuël

1 SAMUËL

1. Samuël

De jeugd van Samuel
Ondergang van het huis van Eli
Geschiedenis van de Ark van het Verbond
Samuël als richter

hfdst. 1-7

1-3
4
5-6
7

2. Saul

Samuël beschrijft de rechten van een koning
Sauls roeping tot koning

hfdst. 8-15

8
9-10

Sauls daden	11-14
Sauls verwerping	15

3. David	hfdst. 16-31
Davids verkiezing en roeping	16
David en Goliath	17
Aan het hof van Saul (Jonatan)	18-20
Davids rondzwervingen	21-30
Sauls nederlaag en dood	31

2 SAMUËL

1. Machtsontplooiing van het koningschap van David	hfdst. 1-10
Davids edelmoedigheid bij Sauls dood	1
Davids strijd voor staatkundige eenheid: Isboset, Abner	2-5
Davids strijd voor een ordelijke eredienst: de ark en plannen voor tempelbouw	6-7
Davids strijd tegen de vijanden van rondom: Filistijnen, Moabieten, Syriërs	8
Davids grootmoedigheid tegenover Mefiboset	9
Davids overwinning op Ammonieten en Syriërs	10

2. Neergaande lijn in Davids koningschap	hfdst. 11-20
Davids zonde en boete	11-12
Davids strijd tegen Amnon en Absalom	13-18
Davids herwonnen macht	19-20

3. Verdere gebeurtenissen tijdens Davids Koningschap	hfdst. 21-24
David verzoent zich met de Gibeonieten	21
Davids dank- en overwinningslied	21-23:27
Davids helden	23:8-39
Davids zelfverheffing en verootmoediging	24

TYPOLOGIE

Jonatan

Schaduwbeeld van Christus (hoe onvolmaakt ook), in zijn liefde en grote vriendschap.

- De koningszoon schaamt zich niet, vriendschap te sluiten met een herdersjongen.

Evenzo Jezus: "*Hij schaamde Zich niet ons broeders te noemen*" (Hebr.2:11 en Hebr.11:16).

- Jonatans ziel was verknocht aan David.

Evenzo Jezus: "*De zijnen die Hij lief had, heeft Hij liefgehad tot het einde*" (Joh.13:1).

- Jonatan sloot met David een eeuwig verbond (1Sam.18: 3; 20: 42, enz.).

Evenzo Jezus: Hij heeft met ons het nieuwtestamentisch verbond gesloten (Jerem.32:40).

- Jonatan trok zijn mantel uit en gaf zijn klederen aan David, en zelfs zijn zwaard, boog en gordel.

Evenzo Jezus: Hij onttreedt Zich van zijn heerlijkheid. Hij bekleedde ons met het kleed van de gerechtigheid, en heeft ons gewapend en omgord voor de strijd van het geloof (Jes.61:10).

- Jonatan heeft David in zijn vluchten voor Saul kracht gegeven.
Zo ook Jezus: *"Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid"* (2Kor.12:9).
- Jonatan bemiddelde tussen zijn vader en David, ook al liep hij daarbij zelf gevaar.
Evenzo Jezus: *"Hij is een middelaar tussen God en de mensen"* (1Tim.2:5)

David, de herder-koning

Als herder en als koning is David een schaduwbeeld van Jezus Christus.
Betlehem: Geboorteplaats van David, geboorteplaats van de Zoon van de Allerhoogste. Dit staat voor de stille jaren van voorbereiding in beider leven.
Verschillende keren zette David zijn leven in voor zijn schapen. *"De goede herder geeft zijn leven voor de schapen"*.
Al was hij 'gezalfd' door de HERE, toch is David vervolgd, veracht en verstoten, vergelijk Jesaja 53.

BIJZONDER KENMERK

De herleving van de profetie

Sinds Jozua schijnen er geen visioenen en profetieën meer te zijn geweest (uitgezonderd de visioenen aan Gideon en Manoach).
Met Samuël komt het echte profeten-ambt weer naar voren, om niet meer te verdwijnen tot de Babylonische ballingschap.

De grote lijnen in de Bijbel.

Overzicht van de Bijbelse geschiedenis voorafgaande aan 1 en 2 Samuël				
VOORTIJD	PATRIARCHEN	UITTOCHT	HET LAND	RICHTEREN
Schepping	Abraham	Egypte	Intocht	7 cycli van:
Zondeval	Isaak	Naar de Sinaï	Verovering	zonde
Zondvloed	Jakob	Bij de Sinaï	verdeling	Slavernij
Babel	Jozef	Kades		Smeken
Volkeren		Zwervend		Verlossing
		Overjordaanse		Rust
Genesis 1-11 Job?	Gen.12-50	Exodus t/m Deuteronomium	Jozua	Richteren t/m 1Sam.7
Egypte als belangrijkste grootmacht				
±2000	±1400	±1360	±1350	±1050

Het Bijbelboek Richteren eindigt met de woorden:
In die dagen was er geen koning in Israël; ieder deed wat goed was in zijn ogen.

De monarchie in Israël t/m de ballingschap				
Het verenigd rijk			Het gedeelde rijk twee en 10 stammen	De laatste koningen van Juda
120 jaar			+209 jaar	+136 jaar
Saul 40 jaar	David 40 jaar	Salomo 40 jaar	JUDA elf koningen:	JUDA acht koningen:
1Sam.8-31 1Kron.10	1Sam.16 tot 1Kon.2:11 1Kron.11-29	1Kon.1-11 2Kron.1-9	1Kon.12 tot 2Kon.18:12 ISRAËL negentien koningen: 1Kon.12 tot 2Kon.17:23	2Kon.18:30 tot 25:30 2Kron.32 tot 36:21
Na Salomo splitsing van het rijk, 931 vChr.			Assyrische ballingschap 722 vChr.	Babylonische ballingschap 586 vChr.

Korte inhoud van 1 Samuël

1 Samuël heeft 3 hoofdpersonen: Samuël, Saul en David. In de eerste zeven hoofdstukken speelt Samuël de belangrijkste rol. In het volgende deel van 1 Samuël staat het koningschap van Saul centraal, maar Samuël blijft belangrijk. In het derde deel van 1 Samuël is David de hoofdpersoon. Terwijl de rol van Samuël krimpt, zijn Saul en de tegenwerking die hij David geeft in dit laatste deel van 1 Samuël heel belangrijk.

Samuël 1:1 t/m 7:17

Samuël wordt als klein kind door zijn moeder Hanna aan God toegewijd, omdat zijn geboorte een gebedsverhooring is (1).

Samuël komt in het heiligdom in Silo, bij de priester Eli. Door God wordt Hij als profeet geroepen (3). De zonen van Eli misdragen zich bij hun priestertaak en roepen daarmee het oordeel van God op (2). Als de Israëlieten de ark van God meenemen in de oorlog met als doel om daardoor te overwinnen, maken de Filistijnen de ark buit en doden veel soldaten, ook de zonen van Eli (4). De Filistijnen sturen de ark uiteindelijk terug omdat ze door vele plagen getroffen worden vanwege de ark (5-6). Twintig jaar later bekeren de Israëlieten zich onder leiding van Samuël tot God en God bevrijdt hen van de Filistijnen (7).

Saul en Samuël 8:1 t/m 15:35

Als Samuël oud is geworden, verlangen de Israëlieten een koning als zijn opvolger (8). God wijst Saul uit de stam Benjamin als koning aan (9, 10), die goed begint door de stad Jabes te bevrijden van de vijandelijke Ammonieten (11). Samuël trekt zich terug en roept het volk Israël op om God trouw te blijven (12). Helaas betoont Saul zich verschillende malen ongehoorzaam aan God (13 en 15). Hierop zegt God Saul door de mond van Samuël aan, dat God hem als koning heeft verworpen. Hoofdstuk 14 vertelt het verhaal van de heldendaad van Jonatan, de zoon van Saul.

David en Saul 16:1 t/m 31:13

Op bevel van God zalft Samuël David tot koning (16). David komt bij Saul in dienst en verslaat de reus Goliath (17). Saul wordt jaloers op David vanwege zijn succes en probeert hem om te brengen (18 en 19). Wel ontstaat er een hechte vriendschap tussen David en Jonathan, de zoon van Saul (20). Op zijn vlucht voor Saul wordt David door de priester Achimelech geholpen. Ook al weet Achimelech niet dat David voor Saul op de vlucht was, toch wordt hij met zijn hele familie door Saul gedood, zelfs de hele stad waar hij woont wordt uitgemoord (21 en 22).

Na diverse omzwervingen (23) wreekt David zich niet op Saul als hij de gelegenheid daartoe krijgt (24, opnieuw in 26), maar Saul blijft proberen hem te doden. Door Abigaïl wordt David ervoor gespaard om naar Nabal toe kwaad met kwaad te vergelden (25). David vlucht naar de Filistijnen (27), maar gelukkig hoeft hij zich niet tegen zijn eigen volk te keren (29). Als rovers zijn woonplaats Siklag hebben beroofd en alle vrouwen en kinderen zijn meegenomen, helpt God David om de mensen en de buit weer terug te halen (30). Saul wordt bedreigd door het leger van de Filistijnen en raadpleegt een medium, omdat God niet tot hem spreekt (28). In een veldslag met de Filistijnen sneuvelen Saul en Jonathan (31).

Korte inhoud van 2 Samuël

Het eerste deel (1-10) laat zien hoe David koning wordt en hoe zijn koningschap door God gezegend wordt. Terwijl het verhaal uit hoofdstuk 10 van de politieke verwickelingen met Ammon op de achtergrond voortgang vindt, vormt hoofdstuk 11 met de beschrijving van het overspel van David en de moord op Uria het begin van het tweede deel van 2 Samuël. Het vervolg tot en met hoofdstuk 20 beschrijft de ernstige consequenties van deze zonden. Het derde deel (hoofdstuk 21-24) bevat verhalen en gedichten die niet zoals de rest van 2 Samuël chronologisch gerangschikt staan. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat het verhaal van de volkstelling (24) vermeld staat na de laatste woorden van David (23:1-7).

David wordt een machtige koning 1:1 t/m 10:19

Dit deel van 2 Samuël heeft een duidelijk opgaande lijn. Aan het begin is David nog een balling die rouwt over Jonathan en Saul (1). Hij wordt koning over één stam, Juda (2), en 7 jaar en veel strijd (2-4) later over heel Israël (5). Door Davids succesvolle oorlogen met omringende landen (5,8,10) wordt Israël een macht van betekenis in de regio. Hoogtepunten in dit deel zijn de komst van de ark naar Jeruzalem (6) en de profetie over de toekomst van Davids dynastie, die verderop nog uitgebreider aan de orde komt (7). Minder opvallend in dit deel van 2 Samuël maar wel mooi is hoe David omgaat met Mefiboset, de zoon van zijn vriend Jonatan (9).

Davids zonde en de gevolgen 11:1 t/m 20:26)

In deze hoofdstukken komt heel schrijnend naar voren hoe groot de gevolgen van zonde kunnen zijn. We zien als het ware hoe een steen die in de vijver gegooid is steeds wijdere kringen in het water veroorzaakt. Na zijn overspel en de moord op Uria wordt David namens God aangezegd dat er verschrikkelijke dingen in zijn gezin zullen gebeuren. Het pasgeboren zoontje van David en Bathseba sterft door een ziekte (12). Zijn zoon Amnon verkracht zijn dochter Tamar en vervolgens vermoordt een andere zoon, Absalom, Amnon om deze reden (13). Er vindt na enkele jaren een verzoening tussen David en Absalom plaats (14), maar uiteindelijk doet Absalom een machtsgreep (15). Het leger van Absalom wordt verslagen waarbij Absalom het leven verliest (18). Bij de terugkeer van David ontstaat er onenigheid tussen de stam Juda en de overige Israëlieten, waardoor het tot een opstand komt onder leiding van een zekere Seba. Ook deze opstand wordt neergeslagen (20). Zowel tijdens zijn vertrek uit Jeruzalem als tijdens zijn terugkeer heeft David gesprekken gevoerd die zijn weergegeven in de hoofdstukken 16, 17 en 19. Hier blijkt dat een mens, David, pas in nood kan zien wie echte vrienden zijn en wie niet.

Aanvullende verhalen 21:1 t/m 24:25)

Dit derde deel van 2 Samuël is een soort reflectie op de regering van David over Israël. De twee gedichten (22 en 23:1-7) tonen Gods machtige daden voor David en door David heen. Ook verwijzen ze beiden naar Gods blijvende verbond met David en zijn nageslacht (22:51, 23:5). De verhalen van Davids krijgers (23:8-39) laten heldhaftigheid en loyaliteit zien. De fouten van David (24) hebben ernstige gevolgen, maar eindigen er gelukkig wel mee dat God zich weer ten gunste van Israël laat vermurwen (21:14, 24:25). Als in 24:1 staat dat de toorn van God *opnieuw* tegen Israël ontsteekt, is dat een verwijzing naar 21:1-14. De dorsvloer die David aan het einde van hoofdstuk 24 koopt om een altaar voor God te bouwen zal de plek worden waar Salomo de tempel bouwt. Zo fungeert het einde van 2 Samuël als een opstap naar 1 Koningen.